

Ks. ARTUR MALINA

Sesja naukowa *Starotestamentalny fundament dobrej nowiny*
(Papieska Akademia Teologiczna w Krakowie, 20 XI 2003 r.)

Temat sesji naukowej zorganizowanej przez Katedrę Hermeneutyki Biblijnej i Judaistyki w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie nie nawiązuje wprost do ostatniego dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej, lecz uważna lektura pierwszej części tego dokumentu potwierdza trafność wyboru tego tytułu dla krakowskiego sympozjum. Odbyło się ono 20 XI 2003 r. w siedzibie Instytutu Jana Pawła II w Krakowie.

W referacie wprowadzającym do sesji ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek z PAT zwrócił uwagę na pewne problemy metodologiczne ujawniające się już w tytule analizowanego dokumentu. Niejasność wynika z wyrażenia „Święte Pismo narodu żydowskiego”, które w dokumencie nigdzie nie zostaje sprecyzowane, chociaż we współczesnym judaizmie nie jest ono zupełnie jednoznaczne. Żydzi dokonują bowiem rozróżnienia między Torą spisaną od samego początku a Torą przekazywaną ustnie. Świadectwem tej drugiej ma być rozległa literatura rabiniczna. Pojęcie Tory nie jest utożsamiane całkowicie z Pięcioksięgiem, lecz jego zakres zachodzi na zbiór innych ksiąg kanonicznych Starego Testamentu. Pomimo rozbieżności między chrześcijaństwem a judaizmem należy widzieć w Nowym Testamencie kontynuację wielkich tematów Starego Testamentu: kwestii zbawienia, wiary w jednego Boga, eschatologii i przede wszystkim motywu przymierza między Bogiem a Jego ludem.

W drugim referacie ks. dr Artur Malina z Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach analizował znaczenie negatywnego porównania między nauczaniem Jezusa a doktryną skrybów, które występuje w Ewangeliach Mateusza i Marka. Następnie przedstawił wypowiedzi dokumentu Papieskiej Komisji Biblijnej dotyczące rozbieżności między żydowską a chrześcijańską interpretacją Biblii. Twierdzenie dokumentu jest zgodne z obrazem ewangelicznym działalności uczonych w Piśmie: jedyną przyczyną rozbieżności między chrześcijańską a żydowską interpretacją Biblii jest wiara w Jezusa Mesjasza i Syna Bożego.

W trzecim wystąpieniu ks. dr Sylwester Jędrzejewski z PAT zwrócił uwagę na niewystarczalność rozpowszechnionego ujęcia relacji między głównymi częściami Biblii na zasadzie dowodzenia zgodności Starego Testamentu z Nowym Testamentem. Spójność obydwu części Biblii jest zapewniona dzięki nowotestamentalnej argumentacji mającej wymiar profetyczny. Prelegent ukazał to powiązanie na przykładzie czwartego rozdziału Ewangelii Łukasza opowiadającego o nauczaniu Jezusa w synagodze w Nazarecie, które odnosiło się do Tryto-Izajasza oraz wątków z cyklu Eliasza i Elizeusza.

W ostatnim przedłożeniu ks. dr hab. Roman Pindel z PAT przedstawił najważniejsze cechy Pawłowego korzystania z Biblii. W referacie ograniczył się do siedmiu listów powszechnie uznawanych za Pawłowe. Krytycznie odniósł się do tezy D. A. Kocha o diachronicznej ewolucji w Pawłowym korzystaniu z Biblii. Słuszna

była uwaga, że stosunek ten nie zależy od daty powstania danego tekstu Apostoła, lecz od poruszanej tematyki, zaś sama ewolucja może być cechą nie tylko pism Pawłowych, lecz wszystkich tekstów Nowego Testamentu w miarę pogłębiającego się rozdzwiewku między chrześcijaństwem a judaizmem.

Zabierając głos w dyskusji, ks. dr hab. Stanisław Wypych zwrócił uwagę na współczesne próby rozwiązania zagadnienia relacji między Starym a Nowym Przymierzem, podejmowane z jednej strony przez E. Zengera, N. Lohfinka, a z drugiej strony przez A. Vanhoye'a. Ostatni dokument pomaga uniknąć pewnych jednostronności w tych ujęciach, wprowadzając trzy kategorie: kontynuacji, braku ciągłości oraz nowości.